

EL LLENGUATGE

30/V/1976

La vela i l'envelat

Com a veles més conegudes tenim les dels vaixells, les dels antics velers i de les encara actuals barques de vela. Però una vela és també un tros de lona o tela forta que es posa per fer ombra, protegir de la intempèrie, cloure un espai, com ara les de les botigues, que resguarden l'aparador, les dels bars que treuen taules i cadires al carrer, i les avui tan usuals als jardins i als terrats particulars, on ombregen seients i gronzadors. (Els carros tan elegant, ja gairebé han desaparegut del tot.) De les veles d'aquesta mena, avui molta gent s'ha avesat a dir-ne «toldos». No cal escarrassar-se gaire a demostrar l'absoluta incorrecció d'aquesta paraula, però sí a posar-la en relleu insistentment per tal de mirar d'eliminar-la.

Després, cal parlar dels envelats, dels típics envelats de festa major, avui en franca decadència. També algú ha descendit a dir-ne «entoldats», malgrat la tradició de la paraula envelat, tan viva i tan popular. Se'n ha objectat algun cop que actualment hi ha envelats descoberts, sense vela, i que per això ja no se'n pot dir envelats. Si l'argument fos vàlid, és evident que tampoc no se'n podria dir «entoldats». Però l'argument no és vàlid. Res no priva que una determinada cosa, que deu el nom a una de les seves característiques (forma, procedència, matèria amb què és feta, etc.), mantingui aquest nom encara que aquesta característica canviï o desaparegui.

ALBERT JANE